

Mál nr. 119/2024

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila (V)

Heiti váttryggingar: Heilsutrygging.

Gildissvið váttryggingar.

Gögn.

1. Málskot móttakið 12. apríl 2024, ásamt fylgiskjölum.
2. Bréf V dags. 27. júní 2024, ásamt fylgiskjölum; váttryggingarskírteini, skilmálar váttryggingar, tjónaskýrsla og læknaþréf dags. 17.11.2023, tölvupóstsamskipti milli M og váttryggingamiðlunar, beiðni um og læknaþréf lækni dags. 29.2.2024 ásamt gögnum og bréf um höfnun bótaskyldu dags. 4. apríl 2024.
3. Tölvupóstur M dags. 16. júlí 2024.

Málsatvik.

Í gögnum málsins kemur fram að M tilkynnti um tjón í heilsutryggingu sína hjá V hinn 20. nóvember 2023 til váttryggingamiðlunar sem kemur fram fyrir hönd V og vísaði þar til þess að hún hefði greinst þremur dögum áður með POTS, hjarta- og taugasjúkdóm. Á tjónstilkynningarformi er spurt hvort M hafi haft sömu eða svipuð einkenni áður og hún svarar þar „ekki jafn mikil og hamlandi einkenni“. Í læknisvottorði frá 17. nóvember 2023 kemur fram að M sé greind með POTS, sé með „klassíska sögu, einkenni og skoðun“ sem staðfesti greiningu. Hinn 12. desember 2023 var f.h. V óskað eftir frekari upplýsingum frá lækni, m.a. um forsögu greiningar og framtíðarhorfur. Í læknaþréfi dags. 29. febrúar 2024 kemur fram að M sé enn í greiningarferli en hafi langa sögu um ýmis einkenni, sérstaklega eftir covid-greiningu um áramót 2021-2022. Eftir það hafi hún síendurteknar lungnabólgur, veirusýkingar og fleira og sé líklega með „long Covid“, en sjúkdómarnir POTS og ME séu hluti af long Covid heilkenni.

Af málskoti verður helst ráðið að M telji sig eiga rétt til bóta úr heilsutryggingu sinni hjá V og vísar til þess að POTS einkenni hafi „alltaf verið til staðar en versnuðu eftir covid“. M gerði ekki efnislegar athugasemdir við það sem kom fram í bréfi V til nefndarinnar, sbr. tölvupóst M dags. 16. júlí sl.

V hefur hafnað bótaskyldu með vísan til þess að váttryggingin nái ekki „...til afleiðinga heimsfaraldurs sem skilgreindur er sem slíkur af Alþjóðaheilbrigðismálastofnunni, WHO, sbr. váttryggingarskírteini.“ Einnig hefur V vísað til þess að váttryggingin taki ekki til neins konar sjúkdómsástands sem var fyrir hendi áður en váttryggingin tók gildi og hinn váttryggði vissi, eða mátti vita um, sbr. c. lið 1. mgr. 86. gr. laga um váttryggingarsamninga nr. 30/2004. V bendir á að heilsutrygging M hafi verið fyrst gefin út hinn 30. mars 2023 eða tæpum átta mánuðum áður en M tilkynnti um tjón og að M hafi verið óvinnufær í tvö ár. V bendir einnig á að M hafi því ekki verið vinnufær þegar váttrygging tók fyrst gildi en váttryggingin tryggi einstaklinga sem eru í fullri atvinnu. V vísar til ákvæðis í gr. 19.1 í váttryggingarskilmálum og ákvæði í váttryggingarskírteini máli sínu til stuðnings.

Álit.

Af váttryggingarskilmálum má ráða að heilsutryggingu V tryggi „...lögráða einstaklinga yfir 18 ára aldri og eru í fullri atvinnu fyrir ýmsum lækisfræðilegum áföllum og tengdum kostnaði.“ Í 1. kafla váttryggingarskilmálanna kemur auk þess fram að greiddar séu bætur vegna varanlegrar og tímabundinnar örorku af völdum slyss eða sjúkdóms og í gr. 1.1. segir sjúkdómur teljist vera „...veikindi eða sjúkdómsástand hins váttryggða sem ekki orsakast af slysi.“ Í 2. og 3. gr. skilmálanna er síðan fjallað um frekar um bótagreiðslur vegna varanlegrar lækisfræðilegar örorku og tímabundinnar örorku. Í 5. gr. er fjallað um sérstakar undanþágur frá bótaskyldu vegna sjúkdóms og vísað þar að auki til almennra undanþága í kafla 4. Í þeim kafla er fjallað um almennar undanþágur frá bótaskyldu í 18. gr. og aldursmörk, áhættumat og fyrirvara um ástand fyrir váttryggingartöku í 19. gr. Í gr. 19.1 segir að váttrygging sé tekin án áhættumats á hinum váttryggða fyrir 46 ára aldur hans og að í því tilfelli taki „váttryggingin ekki til neins konar sjúkdómsástands sem fyrir hendi var áður en váttryggingin tók gildi og hinn váttryggði vissi, eða mátti vita um sbr. c. lið 1. mgr. 86. gr. laga um váttryggingarsamninga nr. 30/2004.“

Í texta vátryggingarskírteinis M, sem V sendi með athugasemdum sínum til nefndarinnar hinn 27. júní 2024, kemur fram setning í miðjum texta fyrir neðan fyrir sögnina „*Lausn ágreiningsmála*“ sem hljóðar svo: „*Vátrygging nær ekki til afleiðinga heimsfaraldurs sem skilgreindur er sem slíkur af WHO.*“ Staðsetning þessarar setningar á vátryggingarskírteini annars staðar en t.d. fyrir neðan fyrir sögnina „*Árðandi upplýsingar sem varða vátryggingarsamninginn*“ telst fela í sér óljósa þýðingu hennar og hefur V með staðsetningu ákvæðis ekki gert M nægilega skýrlega grein fyrir umræddri takmörkun á ábyrgð þess. Með hliðsjón af þessu, sem og að ekki liggur fyrir skýrt læknisfræðilegt mat á því að heilsubrest M megi rekja til afleiðinga heimsfaraldurs sem skilgreindur er sem slíkur af WHO, telst V ekki geta borið umrætt ákvæði fyrir sig.

Af gögnum málsins verður ekki annað ráðið en að V hafi veitt M heilsutryggingu án áhættumats þar sem hún var yngri en 46 ára þegar vátryggingin var tekin. Í gr. 19.1 í vátryggingarskilmálum er gert ráð fyrir því að áhættumat eigi sér ekki stað þegar hinn vátryggði er yngri en 46 ára. Ekki verður séð af gögnum málsins að V hafi sérstaklega innt M eftir því hvort hún hafi verið vinnufær þegar vátryggingin tók gildi og því hefur ekki verið haldið fram af hálfu V að M hafi veitt rangar upplýsingar í aðdraganda töku vátryggingar. Verður því ekki annað séð en að V hafi talið M uppfylla almenn skilyrði vátryggingarinnar við töku hennar, ella hefði hún ekki verið veitt, og verður höfnun bótaskyldu ekki byggð á tilvísun til almennra ákvæða um „fulla atvinnu“ vátryggðra. V verður að bera hallann af því að hafa ekki gengið úr skugga um að M hafi uppfyllt almenn skilyrði vátryggingarskilmála við vátryggingartöku.

Það sem stendur eftir er að meta hvort ákvæði gr. 19.1, sem vísar til c.liðar 1. mgr. 86. gr. laga um vátryggingarsamninga nr. 30/2004, eigi við um aðstæður M. Í þeirri grein segir í 1. mgr. að vátryggingafélag geti ekki gert fyrirvara um að það sé laust úr ábyrgð vegna þeirra tilvika að sjúkdómur hafi verið fyrir hendi þegar ábyrgð þess hófst, nema atvik séu þannig að ákvæði a., b. eða c. liðar ákvæðisins eigi við. Í c. liðnum, sem vísað er til í vátryggingarskilmálum V, segir að heimilt sé að gera fyrirvara við að félagið sé laust úr ábyrgð vegna sjúkdóms sem var fyrir hendi þegar ábyrgð félagsins hófst ef samið er um að upplýsinga um heilsufar vátryggðs er ekki aflað við töku vátryggingar. Eins og áður segir var slíkra upplýsinga ekki aflað í tilfelli töku heilsutryggingar M hjá V þar sem hún var ekki orðin 46 ára, sbr. gr. 19.1 í vátryggingarskilmálum. V gat því gert fyrirvara um að það væri laust úr ábyrgð vegna sjúkdóms eða meins sem vátryggði vissi eða mátti vita um.

Sönnunarbyrði hvílir því á V um að M hafi vitað eða mátt vita um að hún væri haldin sjúkdómi þegar hún tók heilsutryggingu hjá V. Af læknisfræðilegum gögnum verður ekki annað ráðið en að M hafi verið greind með sjúkdóminn POTS í nóvember 2023. Ekki kemur skýrlega fram í sömu gögnum að M hafi vitað eða mátt vita um að hún væri með þann sjúkdóm þegar hún tók heilsutryggingu hjá V og verður V að bera hallann af slíkum sönnunarskorti.

Á hinn bóginn verður heldur ekki ráðið skýrlega af þeim læknisfræðilegu gögnum sem liggja fyrir í málinu hvort M er óvinnufær vegna umrædds sjúkdóms eða vegna annarra orsaka eða hvort og hvernig óvinnufærni nú tengist öðrum þáttum í heilsufari hennar. Verður því ekki, á grundvelli þeirra gagna sem lögð hafa verið fram, talið sýnt að M hafi sýnt nægilega skýrlega fram á að skilyrði 3. gr. um greiðslu bóta vegna tímabundinnar örorku eða eftir atvikum 2. gr. vegna varanlegrar læknisfræðilegrar örorku hafi verið uppfyllt. Verður því ekki séð að réttur til bóta hafi stofnast úr heilsutryggingu M hjá V að svo stöddu.

Niðurstaða.

M á ekki rétt til bóta úr heilsutryggingu sinni hjá V, miðað við fyrirliggjandi gögn.

Reykjavík, 22. ágúst 2024.
rafræn undirskrift

Þóra Hallgrímsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir